

פרשת יתרו

מתן תורה: "ויהי קלות וברקים וענן כבד על ההר וקל שופר חזק מאד ויחרד כל העם אשר במחנה.. ויחרד כל ההר מאד" (שמות י"ט, ט"ז-י"ח)

למאורע חד פעמי זה בתולדות האנושות ניתן ביטוי חי ודרמטי בפרשה זו.

בניגוד גמור לקולות ולברקים שלפני מתן תורה, מתואר המעמד הנשגב של התגלות ה' כשיא השלווה והשקט -

אמר ר' אבהו בשם ר' יוחנן: כשנתן הקדוש ברוך הוא את התורה, ציפור לא צייץ, עוף לא פרח, שור לא געה, אופנים לא עפו, שרפים לא אמרו קדוש, הים לא נזדעזע, הבריות לא דיברו, אלא העולם שותק ומחריש - ויצא הקול: "אנוכי ה' אלוקיך" (שמות רבה, כ"ט).

(מתוך: "ממעייני האגדה- א. ארזי)

פרשת השבוע – בן ציון שקלאר

שבת יתרו		ימי החול	
הדלקת נרות	17:00	זמן תפילין/טלית 05:34←05:39	
מנחה 14:00	17:10	שחרית 06:00	
שיעור הלכה אקטואלית		שחרית ב' (בביה"ס) 08:20	
שחרית א'	06:45		
שחרית ב'	08:30	סוף זמן ק"ש 09:11←09:13	
קידוש	11:30		
מנחה 12:30 13:30	17:00	מנחה א' (בחד"א) 13:15	
מנחה (בני-עקיבא)	14:00	מנחה וערבית 17:10	
לימוד "דור לדור"	17:25	שקיעה 17:26←17:21	
צאת השבת	17:56	ערבית 20:10	

אחות תורנית- הילרי יום טוב

שבת
שלום

לא תחמוד?

אחד הדברות, שנראה שקשה מאוד לקיים הוא הדיבר העשירי: 'לא תחמוד'. הקושי בעניין זה ברור: וכי מה יעשה אדם שליבו חמד? הלא אין הדבר בשליטתו? וכי האדם יכול לשלוט על מחשבותיו ורצונותיו? יפה ניסח האבן עזרא את התמיהה:

אנשים רבים יתמהו על זאת המצוה, איך יהיה אדם שלא יחמוד דבר יפה בלבו כל מה שהוא נחמד למראה עיניים?

בין המפרשים ניתנו כמה דרכים להתמודדות עם השאלה שהעלינו. האבן עזרא עצמו מיישב את הדברים כך:

ועתה אתן לך משל. דע, כי איש כפרי שיש לו דעת נכונה, והוא ראה בת מלך שהיא יפה, לא יחמוד אותה בלבו. . . כי ידע כי זה לא יתכן. . . ככה כל משכיל צריך שידע, כי אשה יפה או ממון לא ימצאנו אדם בעבור חכמתו ודעתו, רק כאשר חלק לו ה'. . . ואחר שידע שאשת רעהו אסרה השם לו - יותר היא נשגבה בעיניו מבת מלך בלב הכפרי! על כן הוא ישמח בחלקו ואל ישים אל לבו לחמוד ולהתאוות דבר שאינו שלו, כי ידע שהשם לא רצה לתת לו, לא יוכל לקחתו בכחו ובמחשבותיו ותחבולותיו, ע"כ יבטח בבוראו שיכלכלנו ויעשה הטוב בעיניו.

האבן עזרא מציע תשובה, שיש בה אמת גדולה לחיים: כאשר לאדם ברור שדבר מסויים אינו שייך לו ואינו ראוי לו, הרי שלא יחמוד זאת כלל בדעתו. ה'עבודה הפנימית' לא אמורה להתחיל מההתמודדות העכשווית לאחר שנפל לתאוה כל שהיא, אלא היא בעיקרה הפנמה שמה ששייך לו, הוא חלקו מאת ה', ואל לו להתאוות לדברים השייכים לאחר!

בספר החינוך מציע תשובה שונה:

ואל תתמה לומר ואיך יהיה בידו של אדם למנוע לבבו מהתאוות אל אוצר כל כלי חמדה שיראה ברשות חברו והוא מכולם ריק וריקם, ואיך תבוא מניעה בתורה במה שאי אפשר לו לאדם לעמוד עליו. שזה הדבר אינו כן, ולא יאמרו אותו זולתי הטפשים הרעים והחטאים בנפשותם, כי האמנם ביד האדם למנוע עצמו ומחשבותיו ותאוותיו מכל מה שירצה, וברשותו ודעתו להרחיק ולקרוב חפצו בכל הדברים כרצונו. ולבו מסור בידו, על כל אשר יחפוץ יטנו.

בעל ספר החינוך סבור, שהשאלה מעיקרה אינה נכונה. הנחת היסוד שהאדם לא שולט על רצונותיו ותאוותיו, היא הנחה שגויה ביותר; אכן ביד האדם לשלוט לא רק במעשיו אלא גם בכוחותיו הפנימיים! יש כאן בשורה אדירה לרוח האדם, לכוחה, ועוצמתה! אי אפשר לו לאדם, לתרץ את תאוותיו, בטענה שאין הוא שולט בהם; להפך, בכוחו של האדם להטות את כוחותיו, גם הפנימיים ביותר, אל הטוב והרצוי!

נחמה ליבוביץ' ע"ה מביאה בספרה את דברי 'הכתב והקבלה' המציע פרשנות נוספת:

ויראה לי. . . אחר שה' ציוה אותנו על האהבה באומרו 'ואהבת את ה' א-להיך בכל לבבך' מה מקרא חסר אם היה כתוב 'ואהבת את ה' בלבבך', ומה רצונו לומר במילת 'כלי'? אלא הכוונה שיהיה לבבך מלא באהבת ה', כלומר, שלא יהיה בלב רק אהבת ה' לבד, לא שיהיה בו גם אהבת ה' - גם אהבת העולם, שאם כן - אינו מלא באהבת ה', כי אם חציו לה' וחציו לכם, ולא נקרא זה בכל לבבך. הנה כל איש המקיים זאת המצוה ואחרי שחשקה נפשו להתענג על ה' וכילתה נפשו לדבקה באהבה רבה בכל עת, לחזות בנועם ה' ולטעום בטעם המלך ולהתענג מזיו כבודו, וגם ערבות רבה ומתיקות נפלאה ימצא בה, על ידי כך ליבו מלא כל עת בזכרון קדוש ה' וחושב בו וליבו

קשור עימו, בעבותות אהבה. ובוזה מקיים בכל לבבך, כלומר, שליבו מלא על כל גדותיו באהבת ה', ואז אי אפשר שיחמוד שום דבר מכל מחמדי העולם הזה. כי כאשר כבר ליבו מלא תמיד אהבת ה', איה מקום בלב אשר יתאוה

ויחמוד בו דבר זולתו? ככוס אשר הוא מלא על גדותיו שאין יכולים להוסיף מאומה. מי שמקיים ואהבת . . . בכל לבבך, אי אפשר לו לחמוד הדבר האסור כלל, אחר שליבו טרוד תמיד באהבת ה' בשמחה רבה.

בעל הכתב והקבלה סבור, שאדם העסוק בעבודת ה' ואהבתו, וזה מה שממלא את כל עולמו, היכן ימצא מקום לתאוות ליבו, הסותרות אהבה עזה זו? כשם שהשעמום מביא לידי עבירה, אך מי שעסוק בעולמו בבניה ועשייה, לא יתפנה לחטוא, כך גם בעולם הפנימי, מי שנתון למחשבות של אהבת ה' לא יפנה כלל אל מחשבה אחרת הנוגדת אליה!

אם נתבונן בפרשנויות שהבאנו נראה שכל אחת מציעה דרך אחרת להתמודדות מכיוון אחר: ספר החינוך מאמין בשליטה המוחלטת שיכולה להיות לאדם על ריגשותיו ותאוותיו. האבן עזרא מדגיש את ההפנמה של הידיעה, שמה ששלי שלי ומה שאינו שלי - אינו שייך אלי. הכתב והקבלה, מדגיש את העצמת הכוחות החיוביים שבאדם, שרק בהדגשתם יוכל האדם, למנוע מהכוחות הרעים לחדור אליו.

אולם נראה לעניות דעתי, שאין דרך אחת בלבד המבטיחה שמחשבותינו ותאוותינו לא יחמדו ויתאוו למקומות שאינם רצויים! רק בהצטרף כל הדרכים הללו גם יחד: הפנמת הגבולות והעצמת הכוחות החיוביים, רק כך נוכל להתקרב לקיום מלא של הלאו שלא לחמוד.

הרב דוד אסולין

"על אהבתך אתה לביצוי" (ריה"ף) - תלובה לקריאת שיר השירים על ידי נשים

לפני שלושה שבועות, קבלה שרה עברון על הדרת הנשים מקריאת מגילת שיר השירים בנוסחים השונים. היא תהתה על אפשרות שיתוף הנשים בתפילה הכללית, ויחד עם בניה ברזלי התאכזבה מאי חלוקת הפרקים במגילה גם לקריאת נשים. כמו הרעיה בשיר השירים היא קוראת "אל תראוני שאני שחרחרת ששזפתני השמש, בני אמי נחרו בי" - אלו הגברים שלא נותנים לי להיות מי שאני, להביע את אהבתי אליך - ריבונו של עולם, כפי שהייתי רוצה. "מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי, אמצאך בחוץ אשקך גם לא יבוזו לי". והשאלה היא שאלה, ואין בידי תשובה, אולם הקריאה הזו דווקא ביחס לשיר השירים, מראה בעיני סתירה מסויימת שניתן לזהות בשאיפה זו. חיכיתי לתגובה על-כך, כיוון שלא באה (למעט הערת אגב של אליהוא) החלטתי להרים את הכפפה.

היוזמה להביא את קריאת שיר השירים לתוך התפילה ולגוון בחזנות ספרדית וקריאת התורה במנגינות שונות היא יוזמה ברוכה. שמחתי על-כך ונהניתי מאוד מהרעיון ומהביצוע. אולם מלבד המנגינה השונה ישנו גם אופי לתפילות בעדות אחרות, אפשר לקרוא לכך "מנגינת ההתנהלות". המעיין בסידור לא ימצא שינויים משמעותיים בין העדות השונות, אולם מי שמכיר את המנגינות ובעיקר מי שמכיר את הניואנסים השונים בהתנהלות, ידע שהבדלים רבים ומשמעותיים. למשל, העולה לקריאת התורה, עובר לאחר ברכתו בין חברי בית-הכנסת ולוחץ

את ידיהם עם אותו פתיל תכלת (או לבן) איתו נישק את ספר התורה. משמעות המנהג הוא הרצון ל"חלק" את הקדושה בין כל המתפללים ולא רק לשמוע "שכוייח" במקרה הטוב, או לקבל מבטים יבשים ורציניים.

זו דוגמא קטנה להבדלים ואין כאן מקום להאריך. את כל זה ניתן לתאר כ"פולקלור", אך ניתן לראות גם כ"קשר" הנובע מתוך הכרה בקדושה שבתפילה.

ברצוני להתמקד במנהג קריאת שיר השירים ב"קבלת שבת". במבט ראשון, המנהג מעלה תמיהה לא פשוטה, שהרי לשיר השירים יש גם פשט: יש בו ארוטיות, אהבה, תשוקה, חכמת המשיכה ועוד. עצם הכנסתו לתנ"ך היא פלא עצום, שלא לדבר על קריאתו בבית-כנסת, בראשית השבת. נראה שהתשובה לכך היא שכמו שקריאת מזמורי קבלת שבת אינה חובה, אך בלעדיה אין זו אותה שבת; כך גם קריאת שיר השירים מבטאת אמירה משמעותית ביחס לשבת:

וכן הוא אומר, (שיר השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום

חתנתו וביום שמחת לבו.

ביום חתנתו, זו מתן תורה.

וביום שמחת לבו, זה בנין בית המקדש, שיבנה במהרה בימינו. (משנה תענית ד/ח)

את מעמד הר סיני אותו נקרא השבת, פרשת יתרו, מדמה המשנה לא לכפיית הר כגיגית ולא לטקס המלכת המלך, אלא לחתונה בין עם ישראל לקב"ה. גם בתפילה אנחנו שרים "לכה דודי לקראת כלה, פני שבת נקבלה". מנהג קריאת שיר השירים בשבת מבטא את האמירה שהיהדות איננה דת אלא **קשר**, שהתפילה איננה חובה אלא ביטוי של אהבה;

זהו קשר בין עם ישראל לשבת, כמו שכתב ריה"ל בשיר שצוטט בכותרת ("על אהבתך אשתה גביע/ שלום לך יום השביעי"); וכן זהו קשר בין עם ישראל לקב"ה, כפי שמופיע בספר הושע, במשנה, במדרש ובמיוחד בקבלה ובחסידות. עם ישראל והקב"ה, הם כמו חתן וכלה, עובדים קשה כל השבוע ובשבת מייחדים זמן לאהבה. לכן כל-כך נהנית, לשמוע מנגינה אחרת כאן בבית-הכנסת, תפילה של אהבה, לא של דת או של מחויבות, אהבה עדינה, בלי צורך בקפיצות של 'קרליבד' (אף שגם הן אהובות עלי).

והנה מגיעה מנגינה אחרת, "מנגינת השוויון" – "גם אנחנו יכולות, גם אנחנו חלק מהפולקלור, למה יגרע חלקנו". והכול נכון, וצודק ובאמת זה יהיה יפה יותר. אין לי ספק שאם גם נשים היו קוראות, זה היה יפה, מדויק ומושקע (יותר מחלק מהגברים שלא קראו בצורה מדויקת וביישו קמעא את מסורת אבותיהם...), אך לדעתי, אליה וקוץ בה.

אנו חיים במתח אינסופי בין מסורת לבין חידוש, בין נשיות וגבריות לבין שוויון, בין קודש לבין חול; הנשים של היום יודעות ללמוד דף גמרא (ואפילו בלי כיסוי ראש...), והגברים יודעים פרק בשירה ולנוע במחול. אך דווקא המקרה הזה מביא לקיצוניות את הבעייתיות שבשוויון ללא אבחנה. נראה לי שהיה מעט קשה לשמוע שיר השירים בבית-הכנסת ע"י נשים. הפשט היה עולה על הסוד ופסוקים רבים היו גורמים למבוכה. גם הטענה שזה מה שמרחיק את הבנות מבית-הכנסת, היא קצת מרחיקת לכת בעיני. האמנם דווקא זה מה שמרחיק את הדור הצעיר מדרכי האבות?

השוויון הזה הוא שאלת חיינו, היא נוגעת ברבדים רבים בחיינו – בלימודים, בעבודה, בצבא ועוד, ולאחרונה אף בנושא התפילה. אין כאן תשובה, בוודאי שלא סופית, ורציתי להעלות את הקושי שבהשוואת כל דבר. כי בשם השוויון, מחד- מיטשטשת הקדושה באגף הגברי: ומאידך- דברים שיש בהם קודש דווקא בספונטניות השבתית הנשית הופכים לחול כי האשה מרגישה מחוייבת להגיע לעוד חלק בתפילה, כחובה- מצווה. קריאת שירי השירים

היא מקרה בוחן לכל המתח בין השוויון ובין הערצה אל הקודש, ולעניות דעתי צריכה להיעשות בבית הכנסת על ידי גברים, או לחלופין בחבורת נשים, על מנת לשמר את העדינות ואת הקדושה שבקריאתו.

הרעיה אינה 'משמיעה את קולה' בשיר השירים. היא יודעת פרק בתשוקה, ומשחקת אותה 'קשה להשגה'. עוד במהפכה הצרפתית ידעו שיש לאזן בין שוויון לבין חירות, ובין שוויון לאחווה. ודי לחכימתא.

היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעיני.

ברח דודי ודמה לך לצבי או לעפר האילים על הרי בשמים.

בן ציון סקלאר

תפילת נשים

אנו שמחות להזמין לקריאה בתורה ותפילה משותפת בשבת הקרובה –

שבת פר' "יתרו" יח' שבט תשע"ה, 7.2.15.

נפגש במועדונית בשעה 9.15 !

סדר התפילה: שיר הכבוד, הוצאת ספר תורה, קריאה בתורה, הפטרה, "מי שברך", החזרת ספר תורה, מוסף (ביחידות), פרקי סיום התפילה ושיעור קצר. כולן מוזמנות משתתפות וותיקות וגם חדשות, חברות וילדות, מקומיות ואורחות שבת שלום!

להתראות, הלוות האראלן

בית סקאה מארח לשיחה, קפה ומאפה

הנושא: מאורעות 1939 – 1936, משפחת לייזרוביץ.

המפגש יתקיים ביום ראשון, י"ט בשבט, (8.2.15) בשעה 17:30.

נארח את אורי איתניאל, שיספר לנו בליווי מצגת, אודות פרשייה מתולדות היישוב אותה חקר.

המפגש פתוח לכל מי שמתעניין – כולם מוזמנים!

בואו בשמחה בררריה אלן

בשבת – התארח בקיבוצנו חוקר התלמוד הירושלמי - ראובן קמפניינו, בן דודה של חברתנו שושנה עברון, והפליא בנו משיעוריו. את השיעורים הקדיש ראובן לזכרו של דודו הרב נתן קאסוטו הי"ד, אביה של שושנה, במלאות 70 שנה להירצחו בידי הנאצים. בליל שבת שמענו על רבי טרפון שנהג בכמה מקרים לרדת לשטח וליטול סיכונים בכדי להוכיח את צדקת רבותיו – בית שמאי. הוא חלק על המנהג למנות בשנת השמיטה את שלוחי בית הדין לנהל ולשמור על השדות במקום הבעלים המקוריים. רבי טרפון טען כבית שמאי, שמכיוון שהשדה היא הפקר גמור - לכל אחד הזכות ליהנות ממנה. מה עשה? ירד לשטחו הפרטי שנשלט על ידי שלוחי בית דין והחל לאכול תאנים מיובשות כאוות נפשו. כשנתפס על ידי השומרים שחבטו בו במקלותיהם, הוא נחלץ בקושי רק לאחר שרמז להם בעדינות במי הם חובטים, והכניס אותם לטראומה לא קטנה. אולם, מאז המקרה הצטער כל ימיו על כך שהתכבד והשתמש בכתרה של תורה בכדי להינצל מידיהם... בתום התפילה בבוקר, העביר ראובן שיעור נוסף על עיבור השנה בבבל ועל המתח בין חכמי בבל לבין חכמי ארץ ישראל בנושא קביעת המועדות בחוץ לארץ.

ביום ראשון - נפתחה תערוכה ב 'מועדון יחדיו' שבשער הנגב המציגה מציוריה של חברתנו נילי סלנט – דיווח מפורט בהמשך העלון. בערב נערך במועדון מפגש חווייתי שהעבירה גליה דיין ממושב שובה, אשר שילבה בין הרצאה לבין סדנא ועסקה בנושאי תזונה ובריאות. גליה יוצאת אחת העדות בהן השמן הוא המרכיב העיקרי בבישול, החליטה שלא עוד. ערימות הכדורים להורדת כולסטרול ושאר מרעין בישין, שהסתובבו בביתה בצעירותה - נטעו בה את המוטיבציה לבשל אוכל בריא, לאכול נכון ולמצוא תחליפים למזונות הבעייתיים. המפגש המוצלח שכותרתו היתה: "דרך התזונה לבריאות", רשם נוכחות (נשית) מרשימה, והשפעה לא מבוטלת על המשתתפים.

ביום שלישי - יצאה משלחת של וותיקים לטיול מקומי ביער שוקדה, שם חזתה החבורה בפריחה המרהיבה וגם פגשה קבוצה מקבילה מוותיקי משואות יצחק. יחד בילו שתי החבורות בחיק הטבע, והעלו זכרונות משותפים מימים ימימה, אז היה הרבה יותר טבע, לעומת זאת, היו תנאים פחות נוחים לסיורים. ביום זה הביאו נורית ודוד פולק את בנם בכורם בבריתו של אברהם, ויקרא שמו בישראל: אביעד חיים. אביעד – לקוח מהפטרת יתרו: "כי ילד ילד לנו בן נתן לנו ותהי המשרה על שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור **אבי-עד** שר שלום" (ישעיה ט'), חיים - על שם אביה של נורית. מזל טוב והרבה נחת.

ביום רביעי - הגיעו ילדי הבתים הכוללים לשדה ופעלו בהדרכת הרב ארי כ' שלוחי בית דין', לא לפני שקיבלו ממנו סטיקר המציין את מעמדם. מזלם שלא פגשו ברבי טרפון... (ראה לעיל). לאחר מכן הצטרפו אליהם בנות הנוער וביחד אספו תוצרת בכמות של יותר מכל וחצי! בסיום העבודה נאספו כולם על הדשא שליד חדר האוכל שם הצטרפו אליהם ההורים וילדי הגנים לאריזת התפודים בשקיות שעוטרו בציורים ובברכות, לחלוקה מסודרת - לטובת הנזקקים כמובן! בחלקת הגזר פעלו ילדי החטיבה באותו האופן, ולאחר מכן הוזמן הציבור לאסוף את מה שנשאר בקו 4, רק לא לשכוח לנהוג בתוצרת קדושת שביעית. מדווחת ומנצחת - סלעית לזר.

יורם קימלמן

"הכף כפלה אוסר פוליס" או "הכף כפלה" או "הכף כפלה"

לפני זמן מה הגיע אימייל לשולחנו של נחום, מנהל הקהילה, בזו הלשון:

מכתב מרגש מהקמת קיבוץ סעד

במכירה פומבית (של חברת 'ירושלים של זהב') שתתקיים בעוד כשבועיים, י"ז כסלו תשע"ה (9.12.14), יוצע למכירה מכתב אותנטי ומרגש, מהקמת קיבוץ סעד. מדובר במכתב ארוך ומעניין שכתב אחד ממייסדי הקיבוץ, אברהם צארום, ובו הוא מתאר את ההכנה להקמת הקיבוץ בנגב, וגם את מהלך היום הראשון לייסודו. מבין השורות ניתן לחוש את האווירה החלוצית הציונית שמפעמת בקרב החברים. את ראשיתו של המכתב כתב צארום ביום ח' בתמוז תש"ז, בעודו נמצא בהרצליה, שם התרכזו כל חברי קבוצת עלומים. הוא מספר על התכנון לעלייה על הקרקע. המשכו של המכתב נכתב כמה ימים מאוחר יותר – למחרת יום העלייה על הקרקע, ב"ג בתמוז תש"ז, ובו מתאר צארום בצורה מרגשת את הקמת הקיבוץ.

לצפייה במכתב, או לרכישתו ניתן להיכנס לקטלוג המכירה:

המחיר ההתחלתי לפריט הוא 30\$

האימייל הגיע בדרך לא דרך מאשתו של דובי גרינפלד, בנם של עדינה ויוסי גרינפלד (אמא של קרן בוברובסקי והלה ברביץ) והיא העבירה אותו לנחום. נחום העביר את הנושא לטיפולו של בוקי, שזכר שאברהם צארום - שיאריך ימים בטוב - הוא ממייסדי הקבוצה והוא גם אביו של גרי צור, שחי תקופה מסוימת בסעד. בוקי ידע שאני בקשרים עם המשפחה (מיכל, אשתו של גרי, היא בת כיתתי) והעביר אלי את הנושא לבדיקה. העברתי את האינפורמציה למשפחת צור, והם היו מופתעים, ואפילו נרגשים. הם ניסו להשיג את המכתב בטענה שהם בני המשפחה, אך ללא הועיל. לכן הם החליטו לנסות ולרכוש את המכתב. כמובן שמארגן המכירה לא הסכים לנדב מידע. הוא רק הודיע "שמישהו" כבר הגיש הצעה. את גובה ההצעה, או את שם מגיש ההצעה לא הסכים לומר. כמו כן הוא לא ידע מה מקור המכתב. גם אנחנו (סעד) החלטנו לנסות ולרכוש את המכתב, בידיעה שזכות הראשונים היא למשפחה. לקראת יום המכירה הפומבית יצרתי קשר עם מארגן המכירה וביחד סכמנו שאנחנו נציע סכום גג של \$50, מתוך הנחה שהביקוש לא יהיה רב והסכום לא יהיה גבוה. מספר ימים לאחר המכירה, כשהבנתי שלא זכינו, וגם המשפחה לא זכתה במכתב, יצרתי שוב קשר עם מארגן המכירה. בשיחה מוקדמת עם מיכל צור, סוכם כיצד לשאוב מידע לגבי הרוכש ולקבל בסופו של דבר לפחות העתק של המכתב.

דברתי עם מארגן המכירה והוא סיפר לי שהמכתב נמכר בסכום גבוה מהצפוי, אך לא אמר למי. שאלתי: מי יכול לגלות ענין במכתב כזה מלבד המשפחה או קבוץ סעד. אמרתי שכותב המכתב עדיין עמנו, ואולי הרוכש מעוניין ליצור קשר עם המשפחה. אך לשוא. כל מה שאמר לי המארגן הוא שהמכתב נמכר "לאיש טוב" ובעוד שבועיים הוא ינסה לקשר אותנו עם הרוכש, והוא מאמין שיסכים לסרוק עבורנו את המכתב.

יומיים לאחר מכן, התקשר אלי בני גינזברג (שהיה בסוד העניינים לכל אורך הדרך) והודיע לי שנמצא הקונה: יוני גולדפדן! (בנה של עליזה גולדפדן)

יוני ביקר בסעד בשבת, וכמשיח לפי תומו סיפר לבני גינזברג על אגרת אוויר שרכש לאחרונה במכירה פומבית וקשורה לסעד. בני שאל מספר שאלות מכוונות והבין שמדובר במכתב הנ"ל. יוני ירש מאביו, גרט ז"ל, שיום הזכרון שלו חל בימים אלו, את אוסף הבולים שלו, והוא ממשיך לאסוף בולים, גלויות ואגרות אוויר (עם חותמת) מתקופת ראשית המדינה. זאת היתה הסיבה לרכישת האגרת. יוני השתתף במכירה הפומבית בפועל, והציע סכום גבוה במקצת ממה שהצענו. תוך כדי המכירה מישהו אלמוני הציע מחיר גבוה יותר, אך יוני לא ויתר, ובסופו של דבר זכה במכתב. (וגם זכה לכינוי "איש טוב") וכך זכינו גם אנחנו. יד המקרה דאגה שהעניין יובא לידעתנו ואז כבר היה ברור שנקבל העתק מהמכתב. אנחנו מודים ליוני על הרכישה וכמובן על העתק המכתב, שנראה ממש כמו המקור.

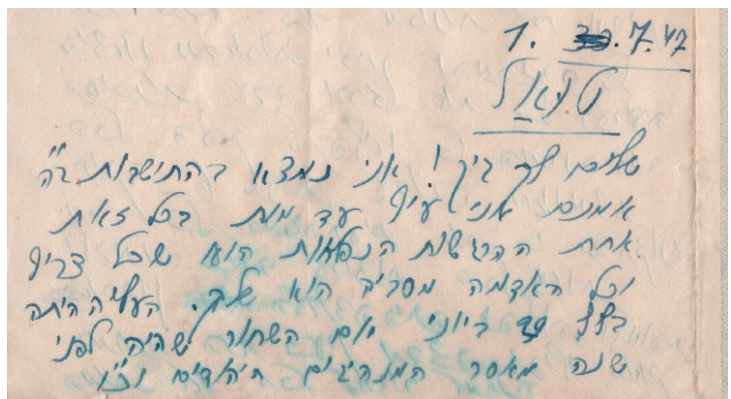
לאחר שחשבתי שתם סיפור המעשה, התברר לי שישנו פרק נוסף ומקביל שלא היה ידוע לי. מארגן המכירה הבין מבעוד מועד שמדובר במסמך חשוב לקבוץ סעד. מספר ימים לפני הארוע הוא שלח מכתב עם פרטי המכירה הפומבית לארכיון סעד, וכתב על המעטפה: "מכתב חשוב ביותר!" מסיבות טכניות כאלו ואחרות, עד שהמכתב זכה לתשומת לב, תמה המכירה.

דליה הארכיונאית התקשרה למארגן המכירה ולה הוא דוקא הסכים לומר שהקונה הוא יוני. כעת העתק המכתב שוכן לבטח בארכיון, ויוצג לציבור לאחר שימוסגר ע"י הארכיונאיות המסורות שלנו. סוף גלגולו של המכתב – המכתב נשלח לארה"ב בעלות של 25 מיל, וחזר לאחר 67 שנים לכור מחצבתו בעלות של כ- 3,000,000,000 מיל (שלושה מיליארד) (בהמרה גסה מדולרים) הרבה יותר מהאינפלציה. כאמור, מרגש לקרוא את המכתב שנכתב ע"י חבר ממקימי הקבוצה, ולא ע"י עתונאי זר שביקר במקום. המכתב נכתב ממש עם סיום העליה לקרקע בסעד תחתית ומשולבים בו עובדות ורגשות מהמעמד ומהתקופה. להלן קטע קצר מהמכתב:

1.7.47

טואל

שלום לך ג'ק! אני נמצא בהתישבות ב"ה
אמנם אני עיף עד מות בכל זאת
אחת ההרגשות הנפלאות היא שכל צריף
וכל האדמה מסביב היא שלך. העליה היתה
בליל 29 ביוני יום השחור שהיה לפני
שנה מאסר המנהיגים היהודים וכ"ו

(ניתן לקבל עותק אלקטרוני של המכתב, וכאמור הוא יוצג לציבור)

יורט פולק

נ.ב. עדיין נותרה התעלומה כיצד הגיע המכתב למכירה, ומיהו בדיוק אותו ידיד - ג'ק.

מהנצלה בתחום הפנסיה בקיבוץ

אנחנו נמצאים בתום שנת מס, ולקראת הרבעון הקרוב נתחיל לקבל דוחות שנתיים, מהקרנות השונים בהם צבורים לנו כספים: קרנות הפנסיה, קופות הגמל, קרנות ההשתלמות ועוד....

כשאנו מקבלים את הדוחות יש מספר דברים שחשוב שכל אחד יבצע: (ומי שמתקשה לבצע או להבין מוזמן לקבוע איתי פגישה)

1. לבדוק את היתרות הצבורות מול הדוח הקודם (אין שום סיבה לאסוף ניירת משנים קודמות)
2. לבדוק שההפרשות החודשיות, שרשומות בדוח, אכן תואמות את ההפרשות שקוזזו מהשכר.
3. לבדוק מאיזה חלק מהשכר שאנו מקבלים, מופרשים לנו כספים לטובת הפנסיה. לפעמים יש חלק ממרכיבי השכר שבגינם לא מפרישים לפנסיה, ויש חשיבות להיות מודעים לכך.
4. כאשר הסכום המופרש לפנסיה, הוא לא על כלל השכר, חשוב לבדוק מדוע? חשוב לנסות לקבל מהמעביד השלמות, או לחילופין לבצע השלמה באופן פרטי, על מנת שבהגיע שעת הפרישה לגמלאות, הסכום הצבור לכל אחד יאפשר קבלת גמלת פנסיה הוגנת.
5. חשוב לבדוק את העמלות המשולמות לקרן הפנסיה. העמלות נעות בין 2%-6% מההפקדות השוטפות, ובין 0.2%-0.5% מהצבירה הצבורה לנו בקופה, וניהול מו"מ על העמלות יכול להגדיל את הסכום הצבור.
6. חשוב לבדוק את רכיבי הביטוח, שנמצאים במסלול הפנסיוני בו אנו צוברים. (זקנה, שארים וכדומה) מרכיבי ביטוח אלו מקטינים את הפנסיה שלנו ולא תמיד הם נחוצים.
7. להתייעץ במידת הצורך עם יועץ פנסיוני, על מנת להבין את הדוחות שלעיתים נראים כסינית.
8. כאשר מישהו עזב מקום עבודה, וחסרה לו/ה אינפורמציה לגבי צבירות עבר, יש אפשרות להיכנס לאתר באינטרנט שנקרא "איתור סכומים על שמי" ולמצוא היכן צבורים לנו כספים שנצברו ממקומות עבודה שונים ואין לנו יודעים על קיומם (ניתן לברר זאת גם על מי שהלך לעולמו).
9. ניתן לנייד סכומים לקופה אחת, בה תשלום העמלות הוא הנמוך ביותר.
10. ב-2015 לפי הבטחת האוצר, הדוחות שיגיעו יהיו ברורים יותר לעמיתים, וירוכזו בעמוד אחד בלבד.

השנה התחלנו לעבוד, עם תוכנה חדשה לניהול פנסיה שנקראת "טנא שחם". אחרי שנקבל את הדוחות של כל החברות והחברים לסוף שנת 2014, נעבד את הנתונים בתוכנה, ונוציא לחברים כבעבר (אבל המתכונת שונה) דוחות המראים את הצבירות הפנסיוניות, של כל אחת ואחד מאתנו, יחד עם תחזית לגבי סכום הפנסיה הצפוי, בהגיענו לגיל פרישה. ככל שתהיה בידינו אינפורמציה מלאה, כך הדוחות יהיו קרובים יותר למציאות. מהלך זה ידרוש שיתוף פעולה בעיקר של עובדי החוץ, להקפיד ולהביא את דוחות הצבירה במהלך הרבעון הראשון.

בתקופה זו בה האפשרות לקבל תשואה נורמאלית, על כספים פרטיים שצברנו היא די קלושה, והפקדות לתוכניות חיסכון, אינן מניבות תשואה השומרת על ערך כספינו, נפתחים מספר מסלולי השקעה סולידיים נוספים: (הדברים נאמרים רק כאינפורמציה ולא כיעוץ לצרכי השקעה, בכל מקרה רצוי להתייעץ עם יועצי השקעות)

לדוגמא:

1. כפי שכבר ציינתי, הגדלת ההפרשה לקרן הפנסיה.
2. פתיחת קרן השתלמות פרטית כחברי קיבוץ, בהעברה מחשבוננו הפרטי ללא צורך בהתערבות גורמים בקיבוץ.
3. "פוליסה פיננסית" זו קרן בה ניתן לחסוך כספים, ולממש אותם כקצבה בבוא העת. לקרן זו יש יתרונות מול השקעה סולידיית בקרן נאמנות, אבל יש גם חסרונות.
4. רכישת ביטוח סיעודי, עם אפשרות לכיסוי ביטוחי לכל החיים. (ככל שגיל הכניסה לביטוח זה נמוך יותר, התשלום החודשי נמוך יותר).

אבי האפרין – רכז פנסיה

לקראת פורים

השנה נעלה את המחזה "צלילי המוזיקה"

בימוי – להב תימור, עיבוד מוזיקאלי – רועי גולן (הרכב מנצח לא מחליפים...)

בשלב זה התחילו החזרות של השחקנים ובקרוב מאוד יתחילו הילדים בחזרות בבתי הילדים.

ניתן לשאול את ה DVD של הסרט בספריית הילדים או לצפות בהצגה ביוטוב ולהכנס לאווירה...

גם השנה נקיים את המופע באולם ספורט בערב פורים לאחר קריאת המגילה

יום רביעי י"ג באדר 4.3.15

התחילו להתכונן – 1. תרבות

שוק תחפושות

ביום שלישי הבא - כ"א שבט (10/2/15) נערוך שוק תחפושות קח-תן.

השוק יערך בשעות 16:30 - 18:30 בדשא שליד בית שקמה.

המעוניינים מוזמנים להביא לי תחפושות שמונחות אצלם בבית בשקית עם שם עד יום שני הקרוב. לכל תחפושת יוצמד פתק עם שם הבעלים ויהיה רישום של מי לקח מה למעקב. המטרה היא שכל אחד ואחת יוכלו להשאיל כל תחפושת שישנה בשוק. השאלה לילדים בליווי מבוגר **בלבד**. כמובן שנצטרך שיתוף פעולה מכולם.

יש לשמור על התחפושות שלמות ונקיות

לפרטים: שגית דניאלי 050-9549781

אל תצרוכת הצ'וריס fe נילי סלנט

מדווחת: חייצ'ה יקותיא

במשך כארבע עשרה שנים משתתפת נילי סלנט בחוג לציור, במועדון "יחדיו". בכל שנה היא למדה אצל מורה אחרת וכך הצליחה ללמוד מנסיוןן של ארבע עשרה מורות, כל אחת על פי דרכה המיוחדת.

"מועדון יחדיו" – הוא מעין בית עבורה למשך מספר שעות בשבוע, ושם שורה עליה ה"מוזה" לצייר. במהלך החודש (פברואר) מתקיימת במועדון "יחדיו" תערוכת התמונות של נילי, כ-20 תמונות מקסימות (להערכתי). יש מה לראות וממה ליהנות. אני ממליצה בחום לחברים למצוא זמן ולבקר.

נעבור למודעה הרשמית:

תערוכות מתחלפות במועדון יחדיו

במסגרת המסורת במועדון "יחדיו", במה ליוצרים מהאזור לתערוכות מתחלפות, תוצג התערוכה, פרי יצירתה של החברה נילי סלנט, חברת קיבוץ סעד.

הפתיחה החגיגית של התערוכה תתקיים ביום א' בתאריך 1.2.15 בשעה 10:00 במועדון "יחדיו"

נילי מספרת: "אני חברת קיבוץ סעד - ילידת 1.2.39, אם לחמישה וסבתא ל-11 נכדים וגם לנין אחד. אני מציירת כבר כ-15 שנים מתוכם כ-13 שנה במועדון יחדיו. מגיל צעיר נמשכתי לציור ומצאתי את עצמי מציירת דיוקנות וגם דמויות – רושמת בזמן הרצאות או באספות שונות. היום אני בוחרת נושאים באופן ספונטני, לפי מצב הרוח – נוף טבע ודומם, משתמשת בעיקר בצבעי שמן על גבי קנבס, דיקט או נייר. המבקר והמעודד העיקרי שלי הוא אישי – בנימין – שחוות דעתו חשובה לי מאד.

בוקר ציור שלי במועדון, אהוב עלי ביותר, מאפשר ניתוק מהיום יום, משרה שלווה וגם התרגשות לקראת יצירה ש"נולדת" ..

ולא פחות חשוב – בוקר חברתי באווירה חמה עם חברות ותיקות".

נאחל לנילי מזל טוב ועוד שנים רבות של יצירה בבריאות טובה – ובשמחה!

כנס בארות הנגב

הנכם מוזמנים לכנס הרביעי של הבמה לדיון בערכי תורה ועבודה והגשמתם בהתיישבות

בנושא: פינוי יישובים בעת מלחמה בימים ההם – בזמן הזה

הכנס יתקיים בקיבוץ עלומים, ביום רביעי, כ"ב שבט תשע"ה, 11.2.2015

8:30 – התכנסות וכיבוד קל. 9:00 – פתיחה וברכות.

9:45 – מושב ראשון: בימים ההם. 11:15 – מושב שני: בזמן הזה

13:45 – סיורים (לבחירה): אתר מגדל המים - מדריך נחום ברוכי.

מרכז המורשת "המשולש" - מדריכה שרית אוקון. פרויקט שיקום יישובי האזור - מדריך רמי חרובי

לפרטים: "בארות בנגב". תיירות עלומים: 08-9937300. מזכירות עלומים: 08-9937111

קצת נוסטלגיה

בשבוע זה חל חג ט"ו בשבט.

בט"ו בשבט, אם אינני טועה, בשנת 1955 שתלנו ברושים בעיגול בחזית הגן הכחול. אורח הכבוד שהתכבד לשתול את אחד העצים היה הרב הראשי לישראל, הרב ניסים זצ"ל וליווה אותו חברנו יעקב דרורי ז"ל.

ברבות השנים, נעקרו מספר עצים מהעיגול ונשארו 2 עצים בלבד. כמובן שלא ברור האם אחד מהעצים הללו נשתל ע"י הרב.

בכל מקרה אני ממליץ בימים אלו להקים אנדרטה קטנה לטובת אותם עצי ברוש ששרדו ונמצאים כרגע במקום.

אויסל'ה

יום הולדת 20 לספסלי הנדנדה

שנים חולפות והנדנדות מסרבות להיגמר. לפני כ 20 שנה הגיע אליי ברוך פורת בנם של איילה ואהרון פורת וביקש לשתף אותי בבניית ספסל נדנדה. בנינו 2 יחידות ראשונות ומאז אנו מתקרבים למספר עגול- 100 יחידות.

המחשבה היתה לייצר ספסל נדנדה בנוכחות מינימאלית בשטח וביכולת להשתלב בנוף הירוק והרגוע. זאת עשינו על ידי בחירה של פרופילים צרים וחזקים ובצביעה בצבע ירוק דשא במפעל הצביעה שבשדרות. הנדנדות מרגישות טוב גם בגשם בערפל ובשרב ואחת לכמה שנים כדאי לרענן את העץ בקצת לכה.

לבקשת הקונים הוספנו 2 מדפים בצידי הנדנדה לאלו המעוניינים להתרענן עם כוס קפה או צלוחית פיצוחים. בכדי למנוע מקרה מצער בו הנדנדה "תקבל רגליים" הוספנו את האפשרות לרתק אותה לרצפת בטון. לקראת האביב המתקרב ייצרנו כמות מספקת של נדנדות, ולמתעניינים ולמעוניינים נשמח להיענות.

צוות המסכרייה

הודעות מיחידת המחשב

- א. חברים ותושבים שאינם מקבלים הודעות כלליות בדוא"ל ומעוניינים להצטרף לרשימת התפוצה הכללית מוזמנים לפנות בדוא"ל לדוד פולק ביחידת המחשב לכתובת: davidpo@saad.org.il בדומה, המעוניינים לעדכן את פרטיהם ברשימת תפוצת ה-SMS מוזמנים גם הם לפנות לדוד פולק.
- ב. כאשר אתם מתקינים נתב אלחוטי בבית רצוי לקבל הדרכה מדוד פולק. חיבור לא נכון עשוי לעשות בעיות בכל הרשת.
- אנו נתקלים בתופעה זו שוב ושוב והיא גורמת עוגמת נפש לציבור הגולשים והוצאה של שעות עבודה יקרות.

לחות בממ"דים

לרגל פניה של לא מעט משפחות, שהתלוננו שבקירות הממ"ד יש רטיבות, לחות ועובש.

בחנתי את הנושא, ולהערכתי, אותן משפחות, עקב מזג האוויר הקר, מחממות את חדר הממ"ד ואינן מאווררות אותו בצורה נאותה ע"י פתיחת חלון ודלת לאורך היום.

חשוב לדעת כי קיר הבטון שממנו בנוי הממ"ד שונה מכל קירות הבית הבנויים מבלוקים +טיח+צבע, ונושמים במשך 24 שעות. קירות בטון אטומים לגמרי ואינם מתנהגים כפי שאנו רגילים בקירות אחרים, בקירות בטון נוצר עיבוי בתוך הממ"ד.

אני מציע להרחיק את המיטה, ארונות וכו' מספר ס"מ מקירות הממ"ד ולהקפיד על אוורור הממ"ד. כמו כן, כאשר יש רטיבות, עובש ולחות בצורה חזקה, מומלץ לנגב עם סמרטוט ואקונומיקה.

הערת אגב: תופעה זו מוכרת גם בקיבוצים השכנים בהם הממ"דים נבנו באותה התקופה. בהצלחה

מויפה

לרחל סימון ולכל המשפחה

מלל טוב להולדת הנינה, נכדה לצדי ולאביבה סימון

בת אניצ'ן וליאיר סימון

לישראל ולמרגלית שריד מלל טוב להולדת הנינה

נכדה לחיה ולברק שריד, בת לצדי ואינון כהן

